

[Marinus Sørensen.]

ding her i tinget. Det er nu snart 17 år siden en lovgivning på dette område indledtes, og den er med visse ændringer ført videre gennem årene. Ligesom ved tidligere love fastsættes der her bestemmelser, hvorefter landbrugsministeren med tilslutning af Landbrugsrådet og De samvirkende Husmandsforeninger kan gennemføre regulering af og kontrol med landbrugsekporten og dernæst give tilladelse til, at de gennem eksportudvalgene tilvejebragte beløb anvendes til formål, der står i forbindelse med denne regulering, når det må skønnes at være til gavn for vedkommende produktion.

Det er ikke altid, en lovs betydning står i forhold til antallet af de paragraffer, loven indeholder; dersom det var tilfældet, var det her foreliggende lovforslag med sine 2—3 paragraffer ikke af større betydning. Jeg tror imidlertid, man må indrømme, at forslaget selv med de få paragraffer er af stor rækkevidde, og det er også ud fra det synspunkt, at visse blade og personer har rejst kritik mod denne lovgivning og beklaget, at de private eksportører var udelukket fra at deltage i salget af vore landbrugsprodukter. Denne kritik er også tidligere ved behandlingen af denne lovgivning fremført her i tinget, og jeg kan forsåvidt være enig med de herrer kritikere i, at det var ønskeligt, om man kunne gå til ophævelse af en lovgivning på dette område. Jeg tror imidlertid, det ville være et dyrt eksperiment for landbruget og for landet som helhed. De udtalelser, som er fremkommet fra medlemmerne af landbrugsorganisationer, er da heller ikke altid gået ud på noget sådant. Det er gået som en rød tråd gennem disse udtalelser, at som forholdene er ude i verden, er en lovgivning på dette område ligesom tidligere påkrævet.

Det er jo stadig således, at de tosidede handelsaftaler er en forudsætning for samhandelen mellem de europæiske lande, og sålænge dette er en kendsgerning, er det nødvendigt, at der skaffes sikkerhed for, at vi kan levere de varemængder, vi har truffet aftale om. Man kan så synes mere eller mindre godt om disse tilstande, det ændrer ikke dette forhold. Så længe vi handler på den måde, at man sælger et halvt eller et helt år frem i tiden, er det nødvendigt at have en centralisation i eksportudvalgene. Vi vil simpelthen ikke kunne opretholde den nødvendige kontrol med vore handelsaftaler uden denne lovgivning. Således som forholdene er i dag,

må jeg anse loven for at være nødvendig, og jeg skal på mit partis vegne anbefale forslaget til vedtagelse i det høje ting.

Jørgen Gram: Det foreliggende lovforslag går ud på en forlængelse i uændret form af loven fra i fjor og skal gælde et helt år.

Må jeg straks udtrykke min forbavselse over begge disse forhold. Loven er, for at bruge et af den højtærede handelsminister anvendt udtryk, en krigsbetonet lov, en af de love, som regeringen er gået ind for at afvikle straks eller hurtigst muligt. Den er nær sammenknyttet med loven om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, en lov, hvis form og anvendelse vi skarpt har kritiseret og er modstandere af, en lov, med hensyn til hvilken ministeren endog i formålsparagraffen, ikke mindst efter vort partis krav, er gået ind for afvikling. Men her tales ikke om afvikling, og der foreslås forlængelse langt ud over den frist, som gælder for vareforsyningsloven. Jeg kan slet ikke forstå ministeren. Begge lovene må afvikles hurtigst muligt. De virker sammen, og de må også følges ad ud af denne verden.

Mit parti har ikke haft bud efter loven, landbruget heller ikke, tværtimod. Ved skrivelse af 30. juni 1947 har De samvirkende danske Landboforeninger til regering og rigsdag indsendt en henvendelse, hvori man kræver afvikling af statsordningerne og statsekporten. Og så sent som den 17. december 1948 har Landbrugsrådets præsident på rådets vegne til pressen redegjort for hele landbrugets syn på denne sag. I denne redegørelse siger præsidenten, at for landbrugets skyld skal man ikke opretholde eksportudvalgene, og der vil ikke fra landbrugets side blive gjort forsøg på at opretholde ordningerne længere; end regeringsmagten måtte ønske.

I den tid, loven har virket, har den med sin sammenknytning af eksport og import forårsaget komplicering og forsinket og hindret så mange forretninger, at der må en ændring til. Landbrugets eksport er landets hovedindtægtskilde, og selv om der står landbrugets minister på etiketten, så er det dog handelsministeren, det vil sige vareforsyningsdirektoratet, som sidder på vore varer. Det er vareforsyningsdirektoratet, der bestemmer, om vi må sælge, når vi må sælge, og til hvilket land vi skal sælge, ja, det er ofte blevet forbudt landbruget at sælge til opnåelige priser, fordi handelsministeren ville have bestemte varer ind fra lande, hvortil vi måtte sælge for en mindre pris.